

<http://dx.doi.org/10.16926/sn.2023.19.09>

Received: 10.06.2023

Accepted: 21.09.2023

TOMASZ NOWAKOWSKI

<https://orcid.org/0009-0009-9250-142X>

(Jan Długosz University in Czestochowa, Czestochowa)

e-mail: tom-nowakowski@o2.pl

BŁĘDY I TENDENCJE JĘZYKOWE W NAZWACH BLOGÓW SPORTOWYCH

Jak cytować [how to cite]: Nowakowski, T. (2023). Błędy i tendencje językowe w nazwach blogów sportowych. *Studia Neofilologiczne. Rozprawy Językoznawcze*, 19, 149–161.

Linguistic Errors and Tendencies in the Names of Sports Blogs

Abstract

The purpose of the article is to analyze linguistic errors in the names of sports blogs. The research material includes 315 titles. The analysis is preceded by a theoretical part, which includes information on the linguistic norm, the specifics of Internet communication, the blog as a text genre, ideonyms and its functions. The analytical part is completed by drawing conclusions about the linguistic tendencies of bloggers.

Keywords: linguistic error, blog, internet communication, ideonym.

Abstrakt

Celem artykułu jest analiza błędów językowych w nazwach blogów sportowych. Materiał badawczy obejmuje 315 tytułów. Analiza jest poprzedzona wstępem teoretycznym, w którym zawarte są podstawowe informacje na temat normy językowej, specyfiki komunikacji internetowej, bloga jako gatunku tekstu, ideonimii i jej funkcji. Część analityczną dopełniają wnioski na temat tendencji językowych blogerów.

Słowa kluczowe: błąd językowy, blog, komunikacja internetowa, tytuł.

Komunikacja internetowa nieustannie budzi zainteresowanie językoznawców, zwłaszcza zaś normatywistów. Jednym z ich zadań jest bowiem

prognozowanie rozwoju języka (Walczak, 2011: 50). Ze względu na fakt, że Internet przynosi sporo informacji o najnowszych tendencjach językowych jego użytkowników, powstające prace dotyczące zjawisk językowych w tej formie komunikacji są niezwykle pożądane. Komunikacja w Internecie jest hybrydą odmian ustnej i pisanej, dlatego też określa się ją mianem języka zapisanego (Zdunkiewicz-Jedynak, 2010: 93). Co prawda, zarówno w przestrzeni wirtualnej, jak i rzeczywistej egzemplifikowana jest polszczyzna żywa, mówiona, ale w Internecie jest ona w dodatku archiwizowana.

Istotną rolę w komunikacji internetowej odgrywają współcześnie media społecznościowe, w których każdy może założyć swój profil i zarówno prywatnie korespondować z innymi użytkownikami, jak i komunikować się na forum publicznym. „W języku publikacji internetowych dominuje spontaniczność i ekspresywność, a więc zarazem niechęć do oficjalności i powagi” (Grzenia, 2006: 50). Przekłada się to także na komunikację już *par excellence* oficjalną:

Coraz więcej marek komunikuje się w sposób naśladowujący zwyczajnych użytkowników: poprzez zamieszczanie zdjęć, które wyglądają jak zrobione przez zwykłego człowieka, a nie markę, czy poprzez zwracanie się do fanów per „ty” [...]. Firmy chcą być blisko swego odbiorcy tak, jak od dawna robią to blogerzy. Chcą zmniejszyć naturalną niechęć jednostki do odbierania komunikatów marketingowych marki. Tego typu działania stosowały na swoich facebookowych profilach na przykład Coca Cola czy Levi's (Szulc, 2019: 76–77).

Wszystko to sprawia, że komunikacja internetowa, dziś dla wielu podstawowa, zdominowana jest przez język potoczny, nierzadko wulgarny, pełen błędów wewnątrzsystemowych i – przede wszystkim – ortograficznych i interpunkcyjnych. Większość użytkowników Internetu nie posługuje się staranną polszczyzną, zgodną z normą językową. Dotyczy to także tych, którzy normy językowej powinni przestrzegać z definicji, a więc np. dziennikarzy, których teksty publikowane są zarówno w Internecie, jak i w prasie. Wobec tych zjawisk językowych obecnych w przestrzeni wirtualnej konieczna wydaje się ponowna¹ repartycja normy, co zresztą postulują językoznawcy

¹ Współcześnie przez pojęcie normy językowej rozumie się „zbiór tych elementów językowych, [...] które są w pewnym okresie uznane przez jakąś społeczność (najczęściej przez całe społeczeństwo, a przede wszystkim przez jego warstwy wykształcone) za wzorcowe, poprawne albo co najmniej dopuszczalne” (Markowski, 2008, s. 21). Kluczowe w tej definicji jest zróżnicowanie kwalifikatorów, które niesie ze sobą podział normy językowej na wzorcową i użytkową. To usystematyzowanie, tak pożądane już w latach 70. ubiegłego wieku, po latach zostało jednak poddane krytyce (Kołodziejek, 2011, s. 73–74). Dziś norma wzorcową przestrzegana jest sporadycznie i przez nielicznych. Ta część społeczeństwa, która miała ją tworzyć, tj. intelektualiści, osoby mające wykształcenie wyższe (Markowski, 2008, s. 32), w zdecydowanej większości stosuje się do reguł z poziomu normy użytkowej. Niewątpliwie wpływ na to ma rozwój środków masowego przekazu, które nie tylko skutecznie zniechęcają do czytania książek, będącego najlepszym sposobem na poznanie normy wzorcowej, ale także rozpowszechniają elementy językowe niemieszczące się w jej obrębie.

(Por. Kłosińska, 2017; Sawicka, 2011), przy czym optymalna wydaje się koncepcja wyrosła na gruncie językoznawstwa kognitywnego, zakładająca, że „norma współcześnie nie jest i nie może już być restrykcyjna, ale elastyczna, co nie oznacza – dowolna” (Sawicka, 2011: 66). Ma mieć ona zatem charakter deskryptywny, nie – preskryptywny.

Niniejszy artykuł jest odpowiedzią na zasygnalizowane wyżej potrzeby językoznawców, ponieważ jego celem jest ocena normatywna pewnego wycinka komunikacji internetowej – tytułów, które internauci nadają swoim blogom. Ta forma komunikacji internetowej rozwija się od przeszło 20 lat, nie dziwi więc fakt, że poświęcono jej sporo prac z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa i medioznawstwa (Por. Bulaszewska, 2015; Gumkowska, Maryl, Toczyski, 2009; Kajtoch, 2006; Kidawa, Maryl, Niewiadomski, 2016; Kładoczny, 2019; Maryl, 2013; Szulc, 2019). O blogu można mówić w ogóle jako o gatunku, i to bliskiemu dziennikowi czy pamiętnikowi, przy czym tworzonym w świecie wirtualnym, nie na papierze. W pierwszych latach XXI wieku blogowano głównie na witrynach do tego przeznaczonych. Dziś blogi, czy strony o takim charakterze, prowadzone są w mediach społecznościowych, a także niejednokrotnie przybierają formę audiowizualną – wówczas określa się je mianem vlogów.

Tytuły blogów, będące przedmiotem artykułu, są nazwami „obiektów niematerialnych, indywidualnych niezależnie od nakładu i liczby wydań” (Grochala, 2017: 22), a ze względu na to, że nazywają realia, „które są wynikiem kulturowej aktywności człowieka” (Gałkowski, 2018: 1), wpisują się w nurt badań chrematonomastycznych, ich specyfika pozwala zaś na wyodrębnienie oddzielnej kategorii – ideonimii (Kowalik, 2019: 99). Podstawowym celem każdego ideonimu, podobnie jak każdej nazwy własnej, jest identyfikacja danego obiektu rzeczywistości pozajęzykowej. Ponadto tytuły pełnią funkcje deskryptywną, perswazyjną, ekspresywną i artystyczną (Dawidziak-Kładoczna, 2015: 126–132), co ma niebagatelne znaczenie w ich ocenie normatywnej.

Analiza błędów językowych obejmie 315 nazw blogów o tematyce sportowej, a wieńczące ją wnioski będą odpowiedzią na pytania o to, jak blogerzy tytułują swoje blogi, które błędy najczęściej popełniają, czy w środowisku blogerów panuje określony zwyczaj językowy w nominacji blogów i czy błędy typowe dla komunikacji internetowej (z wielokrotnienia liter, pomijanie diakrytów itp.) występują również w nazwach blogów?

1. Analiza błędów

Analiza błędów językowych w nazwach blogów sportowych zostanie podzielona według przyjętej za A. Markowskim klasyfikacji, tj. na błędy ze-

wnętrznójęzykowe (ortograficzne i interpunkcyjne) i wewnętrznójęzykowe. Z racji domniemanej niewielkiej liczby błędów systemowych analiza błędów zostanie wzbogacona o analizę słowotwórczą niektórych neologizmów, które znalazły się w badanym materiale badawczym. Ponadto ocenie poddana zostanie praktyczna funkcjonalność zgromadzonych nazw blogów.

1.1. Błędy zewnętrznójęzykowe

1.1.1. Błędy ortograficzne

Najliczniejszą grupę stanowią błędy ortograficzne związane z niewłaściwym zapisem dużą lub małą literą poszczególnych składników nazw blogów. „Zdefiniowanie tego gatunku nie pozwala jednak na sformułowanie jednoznacznych zasad, według których powinny być zapisywane wszystkie tytuły blogów” (Banach, 2022: 120), dlatego w niniejszym artykule za poprawne uznaje się nazwy, w skład których wchodzi słowa zapisane „wielką literą, z wyjątkiem spójników i przyimków, występujących wewnątrz tych nazw” (*Uchwała ortograficzna nr 2 Rady Języka Polskiego*, 2009), oraz te, w których wielką literą zapisany został jedynie pierwszy człon (Polański, 2016: 49). W drugim przypadku nazwa bloga traktowana jest jak tytuł utworu literackiego. Przywołana przez Agnieszkę Banach (2022) we wspomnianym artykule angielska norma ortograficzna dotycząca tytułów, według której wszystkie słowa wchodzące w ich skład zapisywane są wielką literą, jest – zdaniem Autora – na gruncie języka polskiego funkcjonalnie nieuzasadniona, dlatego też tak zapisane nazwy blogów są w tej pracy uznane za niepoprawne.

Spośród zgromadzonych nazw blogów sportowych 35 nazw zostało błędnie zapisanych ze względu na pisownię wielką literą wszystkich członów nazwy, włącznie ze spójnikami i przyimkami: *Akrobatyka Od Zawodnika Do Trenera*, *Apetyt Na Sport*, *Blog Dla Jeźdźców Z Pasją*, *Blog O Szeroko Pojętym Sporcie I Akcesoriach Do Jego Uprawiania*, *Blog Poświęcony Uczestnikom I Sympatykom Goalballa*, *Bramka. Wszystko O Piłkę Nożnej*, *Ciekawostki O Sporcie*, *Czas Na Trening*, *Czy Warto Grać W Piłkę Nożną?*, *Darmowe Typy Piłki Nożnej!*, *Fitness Dla Każdego*, *FootballForLife*, *Gramy W Piłkę Nożną.*, *Informacje O Meczach Lecha Poznań*, *IPZCE – Informacje Piłkarskie Z Całej Europy*, *Ja-Siatkownia-I-Ja*, *KrótkoPiłka*, *Kulturystyka I Fitness*, *MarcinBiega*, *Piłka Nożna – To Co Lubię*, *Piłka Nożna Na Bieżąco*, *Piłka Nożna– Nowinki I Ciekawostki*, *Piłka Życiem Na Okrągło*, *Puchar Mlecznego Startu – Gramy Dla Zidana*, *Reprezentacja Polski W Piłkę Nożnej*, *RoweremPoMałopolsce*, *Siatkownia I Nie Tylko*, *Siłownia I Ciężary*, *Sport I Ubrania*, *SportPLUS*, *Wiadomości I Artykuły Ze Świata Fitness*, *Wszystko O Koszykówce*, *Wszystko O Siatkówce*, *Wydarzenia Ze Świata Tenisa Ziarnego*, *Z Siatkówką Przez Życie*.

Z kolei w 56 nazwach wszystkie człony zapisano małą literą (w nawiasach podana została liczba blogów tak samo zatytułowanych). Są to, rzecz

jasna, błędy, trzeba jednak nadmienić, że przynajmniej większość z tych nazw została tak zapisana świadomie, m.in. po to, by ułatwić osiągnięcie celów marketingowych: *babskie korki, bieg po biegu, blog fanów piłki nożnej, blog o piłce nożnej, blog sportowy* (×3), *czy lubicie barce i a c milan, dopóki piłka w grze, dziewczyna co oddała serce piłce; klubjezdziecki-pecha, koniczka, koroniarze, koszulki piłkarskie dla dzieci, kscracovia, mateusz0722, mecz-polska-niemcy, nasze życie sportowe, newcastle1958, ostatni-gwizdek, piłka nożna, piłkarskikamil, piłkarskimaniak, piłkarzbezpiłki, piłka jest okrągła a bramki są dwie, piłkanożna* (×2), *piłka nożna, polskapilka, poprostufotball, prawda o polskiej siatkówce i brakujących milionach, prostozboiska.pl, real madryt, siatkowka, siatkówka, siłownia, spoort, sporcimy, sport, sport i rekreacja, sportfan, sportowe informacje, sportowisko, sportowy, sportowy blog, sportprorok, sports, sportwzyciu, streetball, subiektywnyfutbol, thierryhenry, typydnia, ultras1946, wgrze52, wysportowany, zuzel.*

Ponadto kilka nazw jest przykładem braku konsekwencji blogerów co do zapisu nazwy wielką lub małą literą: *Białe Linie Kortu – czyli na bekhend i do siatki, Gry, Piłka nożna i moje wpisy XD, Fc Barcelona, OfutboluINieTylko, Piłka Nożna/Transfery/wszystko o piłce, Świat boksu i Piłki, Trener z Pasją, czyli przygoda z Piłką Nożną, W Piżamie, o sporcie..., Zagrali Klepą – Piłka moimi zmysłami.*

Stosunkowo niewielką grupę nazw z błędami ortograficznymi stanowią tytuły, w zapisie których użyto po prostu niewłaściwych liter lub pominięto diakryty. W większości są to błędy typowe dla komunikacji internetowej, wynikające z niestaranności językowej: *blog fanów piłki nożnej, Blog Poświęcony Uczestnikom I Sympatykom Goalballa, czy lubicie barce i a c milan, Final-Atletico-Real-2014, Ja-Siatkowka-I-Ja, klubjezdziecki-pecha, nasze życie sportowe, piłka jest okrągła a bramki są dwie, polskapilka, sportwzyciu, Wiadomości sportowe z USA, zuzel.* W dwóch nazwach zdecydowano się na ich quasi-fonetyczny zapis: *Orendź ekstraklasa, Puchar Mlecznego Startu – Gramy Dla Zidana.* W jednym tytule brakuje litery ó: *Sport i wogle*, w innym – co charakterystyczne dla komunikacji internetowej – z wielokrotnością litery o: *spoort.*

Za uzasadnione funkcjonalnie uznano nazwy zapisane w całości lub w części wersalikami. Tak zapisane tytuły zwracają bowiem uwagę odbiorcy i są istotną częścią wyglądu blogów, por. *BLOG BIEGACZA, BLOG SPORTOWY i nie tylko..., CZACHA BIEGA, DO SIATY, KOBIETY BIEGAJĄ, LEGIA WARSZAWA, MyBMX, PIŁKA NOŻNA NA UNIWERSYTECIE GDAŃSKIM, Siatkówka Okiem STATYSTYKA, SPORT, SPORT CODZIENNY, SportPLUS, SPORT W MOJEJ GŁOWIE, SPORT W SZTUCE, TO WIĘCEJ NIŻ SIATKÓWKA.*

Problematyczna wydaje się za to ocena normatywna pisowni łącznej nazw blogów. Z pewnością za niepoprawne należy uznać te łącznie zapisane nazwy: *klubjezdziecki-pecha, Sport i wogle.* W pierwszej – przez brak konse-

kwencji co do łącznego lub rozdzielnego zapisu, w drugiej – przez łączny zapis zwrotu w *ogóle*. Poprawność tytułów naśladowujących zjawiska językowe w komunikacji internetowej także jest wątpliwa. Mowa o nazwach imitujących internetowe pseudonimy: *kscracovia*, *mateusz0722*, *newcastle1958*, *piłkarskikamil*, *piłkarskimaniak*, *piłkarzbezpiełki*, *sansior419*, *sportfan*, *sportprorok*, *ultras1946*, *wgrze52*, i tych wzorowanych na zapisie adresów witryn internetowych: *PrawoPiłkarskie.pl*, *prostozboiska.pl*. Agnieszka Banach uważa „tytuły, które swoją formą upodabniają się do adresów stron internetowych” (Banach, 2022: 124), za w pełni uzasadnione. Warto jednak wziąć pod uwagę fakt, że ta sama nazwa niejednokrotnie znajduje się w adresie bloga, a zatem technologicznie i językowo taka forma nazewnictwa może mieć znamiona tautologii. Przypadek zaś, w którym taki zapis nazwy różni się od nazwy domeny, będącej częścią adresu URL, jest wprowadzeniem odbiorcy w błąd.

Pod omawianym względem zastrzeżeń można nie mieć jedynie do nazw, których człony wyraźnie wyróżniono, por. *KrótkąPiłką*, *SportPLUS*, *Football-ForLife*, *MarcinBiega*, *RoweremPoMałopolsce*. Za dopuszczalne można także uznać tytuły, które nawiązują do konstrukcji adresów stron internetowych, ale nie zawierają nazw domen (*pl*, *eu* itp.), por. *Legiawarszawa*, *OfutboluNie-Tylko*, *piłkanożna*, *polskapilka*, *poprostufootball*, *sportwzyciu*, *subiektywny-futbol*, *thierryhenry*, *typydnia*, ponieważ znacznie ułatwiają odbiorcom dotarcie do blogów. Można powiedzieć, że taki zapis pełni funkcję mnemotechniczną. Z kolei spośród 315 nazw tylko w jednej popełniono błąd związany z pisownią rozdzielną – w tytule *czy lubicie barce i a c milan* osobno zapisano skrótowiec *Associazione Calcio*. Nagromadzenie błędów ortograficznych w tym tytule sugeruje, że wynikają one ze specyfiki komunikacji internetowej.

1.1.2. Błędy interpunkcyjne

Niektórzy autorzy badanych blogów sportowych nie ustrzegli się w ich nominacji błędów interpunkcyjnych. W 17 tytułach występują zbędne znaki interpunkcyjne, tj. wykrzykniki: *Boiskowe Porady!*, *Darmowe Typy Piłki Nożnej!*, *Ekstraklasowy!*, *Piłka nożna – sport milionów!!!*; kropki: *Gramy W Piłkę Nożną.*, *Historia niespełnionego kandydata na piłkarza.*, *O piłce nożnej słów kilka.*, *Piłka Nożna z całego świata w każdej postaci.*; dywizy: *Final-Atletico-Real-2014*, *klubjezdziecki-pecha*, *Ja-Siatkowka-I-Ja*, *mecz-polska-niemcy*, *Ostatni-gwizdek*, *ostatni-gwizdek*, *Piłka-Nożna*, *Sport-Inwest*, *Sport-Media*. W dwóch nazwach użyto niewłaściwych znaków interpunkcyjnych, tj. ukośników: *Piłka Nożna/Transfery/wszystko o piłce*; i półpauzy: *Sport, dieta- zdrowy tryb życia*; a w jednej brakuje spacji przed pauzą: *Piłka Nożna-Nowinki I Ciekawostki*.

W 12 nazwach brakuje odpowiedniego znaku interpunkcyjnego, tj. znaku zapytania: *Co na snowboard*, *czy lubicie barce i a c milan*; przecinka: *dziewczyna co oddała serce piłce*; *piłka jest okrągła a bramki są dwie*, *Piłka*

Nożna – *To Co Lubię, Piłka Nożna Sport, Wszystko co związane z naszą drużyną Wisłą Kraków*; pauzy: *Basketball that's it, Moje Hobby Football, Narciarstwo moje hobby, Sport wszystko o piłce nożnej i nie tylko*; i wielokropka: *do-półki piłka w grze*.

1.2. Błędy i innowacje systemowe

Nazwy blogów sportowych są z reguły prostymi konstrukcjami językowymi, stąd nie powinna dziwić stosunkowo mała liczba tytułów zawierających błędy wewnętrznojęzykowe. Z tego też względu niniejszy ustęp nie dzieli się formalnie na błędy gramatyczne, leksykalne i fonetyczne, zawiera zaś analizę błędów systemowych, które pojawiły się w omawianych nazwach blogów sportowych, oraz innowacje systemowe, będące świadomymi i uzasadnionymi odstępstwami od normy, a więc – nie błędami.

Na samym początku wypada jednak zastanowić się nad sensem użycia w nazwie bloga określenia gatunkowego. W zgromadzonym materiale badawczym znajdują się 22 takie nazwy. Pozornie słowo *blog* w tytule bloga może wydawać się niepotrzebne. Z drugiej jednak strony w samej literaturze pięknej można znaleźć wiele przykładów tytułów, które zawierają słowo określające gatunek literacki. Ponadto wszystkie 22 tytuły blogów, w których znajduje się słowo *blog*, są rozbudowane, a samo to słowo we wszystkich tych przypadkach implikuje dookreślenie tematyki bloga, m.in. za pomocą wyrażen przyimkowych, por. *Blog o piłce nożnej, Blog o piłkarskich podróżyach, Blog o skokach narciarskich, Blog o spływach kajakowych, Blog o sporcie*. Owe tytuły z pewnością nie pełnią funkcji ekspresywnej, artystycznej ani perswazyjnej, są za to proste, łatwe do zapamiętania i – co najważniejsze – wprost nawiązują do tematyki blogów. Użycie w nich słowa określającego gatunek tekstu jest więc uzasadnione.

W niektórych nazwach polskich blogów sportowych występują obce (angielskie) leksemy. Ich obecność – z jednej strony – nie powinna dziwić, z drugiej – ze względu na ich małą frekwencję nie powinna budzić obaw. W sumie znaleziono 14 takich nazw, przy czym pominięto te, których nie można zastąpić polskim odpowiednikiem (por. *Blog Poświęcony Uczestnikom I Sympatykom Goalballa* – pogrubienie przyp. red.), i te, które są wynikiem transnimizacji (por. *newcastle1958, AC Milan, thierryhenry*). Mowa o tytułach: *Basketball that's it, Fight Boxing Blog, Fit live Veronica, FootballForLife, GAME BASKETBALL, My World Is Sport, MyBMX, Ski Jumping, Soccer City, Sportscaster, streetball*. Trzej blogerzy zdecydowali się na skorzystanie z dwóch zasobów leksykalnych – polskiego i angielskiego: *Moje Hobby Football, poprostufootball*. Takie rozwiązanie najbardziej uzasadnione wydaje się jednak w przypadku tytułu *Football News – Piłkarskie Aktualności*, w którym polskie i angielskie zwroty są wyraźnie od siebie oddzielone, co z kolei może pomóc w osiągnięciu celów marketingowych.

W dwóch tytułach użyto wyrazów niezgodnie z ich znaczeniem. W nazwie *Blog Poświęcony Uczestnikom I Sympatykom Goalballa* słowo *uczestnicy* należałoby zastąpić adekwatniejszym *zawodnikiem*, w nazwie *dziewczyna co oddała serce piłce*;) w miejscu zaimka *co* powinien znaleźć się zaimek względny *który*. Z kolei eliptyczny tytuł *Darmowe Typy Piłki Nożnej!* powinien zostać uzupełniony np. o wyrażenie *wyników meczów*. Nazwy *Bezpośrednia piłka*, *Krótkapiłka* i *Zagrali Klepą – Piłka moimi zmysłami* wydają się za to zapożyczeniami z socjolektu piłkarskiego, przy czym wyrażenie *krótka piłka* jest już częścią stylu potocznego polszczyzny ogólnej i jest „używane dla podkreślenia, że chodzi o sytuację, która nie wymaga dyskusji, ponieważ wszystko zostało szybko rozstrzygnięte” (WSJP). Jedna nazwa ma zaś charakter tautologiczny: *Ja-Siatkowka-I-Ja*. Trudno w niej bowiem uzasadnić powtórzenie zaimka osobowego.

Spośród zgromadzonych nazw blogów sportowych tylko w pięciu zdecydowano się na zabiegi słowotwórcze:

1. *Bramkarstwo* – motywowana apelatywem *bramkarz* z sufiksem *-stwo*; niewątpliwie utworzona na wzór leksemu *piłkarstwo*;
2. *Introwerzysta* – wynik kontaminacji dwóch leksemów: *introwertyk* i *rowerzysta*;
3. *koniczka* – deminutyw rodzaju żeńskiego utworzony od słowa *konik*, a oznaczający w przypadku tego bloga kobietę, której pasją jest jeździectwo;
4. *sporcimy* – skrócona wersja wyrażenia *uprawiamy sport*, powstała na wzór takich czasowników w 1. os. l.mn. jak *robimy*, *ćwiczymy*; jest świadectwem dążności autora do ekonomii językowej;
5. *sportowisko* – utworzone przy pomocy formantu *-isko* (*-owisko*), pełniącego tu funkcję lokatywną.

2. Funkcjonalność tytułów

Odrębnym kryterium poprawności nazw blogów jest ich funkcjonalność. Opiera się ono na najważniejszych funkcjach, które pełnią tytuły, przy czym niewątpliwie najważniejszą z nich zdaje się być funkcja deskryptywna. Od każdej nazwy bloga należy bowiem wymagać, by objaśniała potencjalnym odbiorcom, co jest jego tematem. Zgodni co do tego są sami blogerzy i ci, którzy marketingiem zajmują się zawodowo. Agnieszka Fiuk (2017), specjalistka *marketing automation*, we wpisie poświęconym nazewnictwu blogów pisze, że nazwa bloga powinna być krótka i nawiązywać do jego tematyki, nie powinna zaś zawierać nazw zastrzeżonych oraz polskich znaków (sic!). Inna blogerka pisze wprost, że tytuł bloga musi wskazywać jego tematykę, a ponadto dobrze by było, gdyby był prosty i łatwy do zapamiętania (Kaj-

dzianka, 2015). Eksplikatywny charakter nazwy jest, jak widać, bardzo ważny, zatem również pod tym względem wypada ocenić nazwy blogów sportowych.

Trzeba przyznać, że większość tytułów ze zgromadzonego materiału badawczego wyraźnie wskazuje na tematykę bloga: począwszy od nazw zawierających określenia konkretnych dyscyplin sportowych (por. *Biathlon, Blog o piłce nożnej, Formuła 1 po godzinach, Golf, Taekwondo*), przez nazwy, w których znajdują się inne nazwy własne (por. „*WISŁA*” Fordon – *Historia, AC Milan, Fc Barcelona, Juventus Turyn, KKS LECH POZNAŃ*), aż po dość szczegółowe dookreślenie tego, o czym traktuje dany blog (por. *Informacje O Meczach Lecha Poznań, Darmowe typy bukmacherskie, Narty Gdynia – serwis, Nawadnianie boisk piłkarskich*), a nawet wskazanie odbiorcy (por. *Serwis dla kibiców Milanu, Serwis Kibiców Warty Zawiercie*).

Obok tych nazw znajdują się jednak tytuły, którym brak charakteru deskryptywnego. Mowa przede wszystkim o nazwach imitujących pseudonimy internetowe, por. *mateusz0722, RomanOwo, sansior419, ultras1946, wgrze52*, i tytułach blogów, których powstanie jest reakcją na konkretne wydarzenie, por. *Manchester City Mistrzem Anglii!, Polska reprezentacja jedzie na mundial!*. Bezasadne w nazwie bloga wydaje się też zdanie pytające (por. *Czy Warto Grać W Piłkę Nożną?, czy lubicie barce i a c milan*), które jedynie presuponuje odpowiedź twierdzącą lub przeczącą. Nazwy, które stanowią cytaty, również nie sugerują odbiorcy wprost, co konkretnie jest przedmiotem bloga, ale w ich przypadku niepodanie informacji sprawia, że nazwy te mają dużą wartość perswazyjną, por. *dopóki piłka w grze, Cały czas do przodu!, piłka jest okrągła a bramki są dwie, Piłka nożna to gra błędów. Kto robi ich najmniej, ten wygrywa*. Podobnie rzecz się ma z tajemniczymi tytułami *Mój Ulubiony Klub Piłkarski* (dopiero po zapoznaniu się z treścią tego bloga wiadomo, że mowa o Manchesterze United), *Wielki stadion* i metaforycznymi *Życie to gra, Piłkarskie Niebo*. Mają one bowiem charakter ekspresywny i dzięki temu mogą w większym stopniu oddziaływać na odbiorcę. Funkcja deskryptywna jest jedną z najważniejszych funkcji tytułów, dlatego przytoczone tu niejasne nazwy (z wyjątkiem tych o wartości perswazyjnej i ekspresywnej) należy uznać za niepraktyczne, bo w żadnym stopniu nie informują odbiorcy o tematyce blogów.

W przytoczonych wyżej radach blogerów dotyczących kreacji nazw blogów pojawiło się także kryterium zwięzłości. W zebranych materiałach badawczych najwięcej tytułów (aż 155) to tytuły wielocłonowe, to znaczy – zbudowane z co najmniej trzech wyrazów. Nieco mniej (114 nazw) znaleziono ideonimów dwuwyrzowych, a najmniej – jednowyrzowych (46 tytułów). Duża liczba wielowyrzowych nazw może wynikać z chęci precyzyjnego objaśnienia, o czym traktuje blog (np. *Relacje z meczów piłki nożnej w Lublinie i w okolicach czy Informacje O Meczach Lecha Poznań*). Niekiedy wielowyrza-

zowość to także efekt przytoczenia w nazwie bloga cytatu, jak w przypadku nazw: *piłka jest okrągła a bramki są dwie* (słowa legendarnego trenera reprezentacji narodowej, Kazimierza Górskiego) i *Piłka nożna to gra błędów. Kto robi ich najmniej, ten wygrywa* (Johan Cruyff). Niektóre wielocłonowe tytuły blogów jednak zniechęcają do zapoznania się z ich treścią, jak w przypadku nazw zawierających pytanie (por. *Czy Warto Grać W Piłkę Nożną?, czy lubicie barce i a c milan*) czy zbyt rozbudowanych: *Blog O Szeroko Pojętym Sporcie I Akcesoriach Do Jego Uprawiania*. Równie dobrze nazwa ta mogłaby być skrócona do postaci: *Blog o sporcie i akcesoriach sportowych*, przekazującej *de facto* te same informacje. W większości zgromadzonych nazw liczba członów wydaje się jednak usprawiedliwiona. Są to z reguły tytuły składające się z trzech lub czterech wyrazów, których liczba uzasadniona jest chęcią dookreślenia tematyki bloga (por. *Mecze na żywo, Młody kolarz bloguje, Sport na bieżąco, Wiadomości sportowe z USA*) lub „wyrażenia tożsamości autora, typowego dla Internetu zorientowania na siebie” (Suska, 2013: 81) (por. *Trener personalny Albert Kośmider*).

3. Podsumowanie

W zgromadzonym materiale badawczym, składającym się z 315 nazw blogów sportowych, popełniono 181 błędów językowych. Zważywszy na to, że w niektórych tytułach znajduje się więcej niż jeden błąd, większość nazw blogów sportowych jest pod względem językowym poprawna (por. *Czas na rower, Dla sportowców, Kuba trenuje*). Blogerom, zresztą nie tylko sportowym, najwięcej trudności nastęrcza poprawny zapis nazwy wielką lub małą literą – aż 100 błędów dotyczy tego zewnątrzjęzykowego aspektu. Zasadne wydaje się więc pytanie, „czy w dalszej perspektywie czasowej należałoby dążyć do ujednoczenia zapisu tytułów nazw blogów” (Banach, 2022: 126). Ponadto w 16 nazwach użyto niewłaściwych liter (np. *Orendź ekstraklasa, zu-zeł*), a w kolejnych 16 nie zachowano reguł pisowni łącznej lub rozdzielnej (np. *OfutboluINieTylko, sport i wogle*). W sumie popełniono zatem 132 błędy ortograficzne. Stanowią one około 72% wszystkich błędów.

W analizowanych nazwach blogów wykryto także 32 błędy interpunkcyjne, polegające na: braku odpowiedniego znaku interpunkcyjnego (*Piłka Nożna – To Co Lubię, Co na snowboard*), zbędnym użyciu znaku interpunkcyjnego (*Boiskowe Porady!, O piłce nożnej słów kilka.*) i jego niewłaściwym zapisie (*Piłka Nożna– Nowinki I Ciekawostki*). Z kolei tylko w czterech ze zgromadzonych nazw blogów sportowych popełniono błędy systemowe, a w 13 nazwach niepotrzebnie użyto angielskich leksemów.

Z przeprowadzonej analizy błędów językowych należy wysnuć kilka istotnych wniosków. Po pierwsze, blogerzy stosują różny zapis tytułów pod

względem użycia wielkich i małych liter, a zatem brak w ich środowisku powszechnie przyjętego, jednoznacznie określonego zwyczaju używania w tytułach wielkich i małych liter. Po drugie, błędy typowe dla komunikacji internetowej, tj. polegające na użyciu niewłaściwych liter, pomijaniu diakrytów, obecności tzw. literówek i nieprzestrzeganiu reguł pisowni łącznej i rozdzielnej, stanowią niemal jedną czwartą wszystkich błędów, a więc ta cecha „języka zapisanego” w ostatnich latach nie uległa zmianie. Po trzecie, obawę może budzić łamanie zasad interpunkcji – nawet w tak krótkich i prostych konstrukcjach językowych, jak nazwy blogów, nie brak powszechnie występujących błędów interpunkcyjnych. Małą liczbę błędów systemowych, w tym brak błędów składniowych i gramatycznych, należy zaś tłumaczyć istotą tytułów, tj. ich składniowym nieskomplikowaniem. Choć aż 155 nazw składa się z co najmniej trzech członów, w rzeczy samej – są to proste konstrukcje, mające na celu przykuć uwagę odbiorcy.

Analiza nazw blogów sportowych nie wykazała, że autorzy blogów sportowych nadawali im typowe, szablonowe tytuły. Są one różnorodne: jednowyrazowe, dwuwyrazowe, wielowyrazowe; budowane z różnych części mowy; zawierające i polskie, i obcojęzyczne wyrazy; wreszcie poprawne i niepoprawne pod względem językowym. Można powiedzieć, że w kreacji językowej występuje pełna dowolność. Ponadto blogerzy sportowi nie są skorzy do nadawania im nazw, które pełniłyby funkcję perswazyjną czy ekspresywną. Co więcej, część z nich nie dba nawet o to, by tytuł bloga nawiązywał do jego tematyki. Stawia to blogerów sportowych w opozycji do chociażby blogerów parentingowych, którzy tytułują swoje blogi prosto, zwięźle i na temat (Kujawiak, 2019: 53).

Bibliografia

- Banach, A. (2022). Nazwy blogów a norma ortograficzna w zakresie stosowania wielkich i małych liter. *Acta Universitatis Lodziensis. Folia Linguistica*, 56, 117–129.
- Bulaszewska, M. (2015). Blog to... blog. Analiza pojęcia w kilku wybranych perspektywach badawczych. Próba charakterystyki blogów pisanych przez dziennikarzy głównego nurtu. W: Z. Bauer, W. Godzic (red.), *Egątki. Dziennikarz w nowej przestrzeni komunikowania* (s. 125–154), Warszawa: Poltext.
- Dawidziak-Kładoczną, M. (2015). O funkcjach tytułów prac naukowych z zakresu językoznawstwa. *Roczniki Biblioteczne*, 59, 125–139.
- Fiuk, A. (2017). *Jak nazwać swojego bloga?* Pobrane z: <https://www.agnieszkafiuk.pl/blog/nazwac-swojego-bloga/> (12.07.2023).

- Gałkowski, A. (2018). Definicja i zakres chrematonimii. *Folia Onomastica Croatica*, 27, 1–14.
- Grochala, B. (2017). Igrzyska olimpijskie w nagłówkach zamknięte. *Zeszyty Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego*, 60(2), 21–35.
- Grzenia, J. (2006). *Komunikacja językowa w Internecie*, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Gumkowska, A., Maryl M., Toczyski P. (2009). *Blog to... blog. Raport z badania jakościowego zrealizowanego przez Instytut Badań Literackich PAN i Gazeta.pl*, Warszawa: Agora S.A.
- Kajdzianka, A. (2015). *Jak nazwać bloga?* Pobrane z: <https://alicjamakota.pl/jak-nazwac-bloga/> (12.07.2023).
- Kajtoch, W. (2006). Blog. W: W. Pisarek (red.), *Słownik terminologii medialnej* (s. 18–19), Kraków: Universitas.
- Kidawa, M., Maryl, M., Niewiadomski, K. (2016). Teksty elektroniczne w działaniu: typologia gatunków blogowych. *Zagadnienia Rodzajów Literackich*, 59(2), 51–73.
- Kładoczny, P. (2019). Blog jako gatunek tekstu w kontekście monetyzacji treści. *Media Biznes Kultura*, 7(2), 147–160.
- Kłosińska, K. (2017). Istnienie i kształt normy językowej po przełomie cyfrowym. *Biuletyn Polskiego Towarzystwa Językoznawczego*, 73, 81–90.
- Kołodziejek, E. (2011). Co nam dało zróżnicowanie normy językowej? W: A. Piotrowicz, M. Witaszek-Samborska, K. Skibski (red.), *Norma językowa w aspekcie teoretycznym i pragmatycznym* (s. 69–75). Poznań: Wydawnictwo Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk.
- Kowalik, K. (2019). Próba typologii tytułów (ideonimów) prozy Jana Wiktora. *Studia Linguistica*, 14, 96–107.
- Kujawiak, A. (2019). Kreatywność językowa a nazwy blogów parentingowych. W: K. Burska, B. Cieśla (red.), *Kreatywność językowa w komunikacji internetowej* (s. 45–54). Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego.
- Markowski, A. (2008). *Kultura języka polskiego. Teoria. Zagadnienia leksykalne*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Maryl, M. (2013). Blog jako „dziennik elektroniczny”. Analiza genologiczna blogów pisarzy. *Zagadnienia Rodzajów Literackich*, 56(2), 77–110.
- Polański, E. (red.) (2016). *Wielki słownik ortograficzny PWN z zasadami pisowni i interpunkcji*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Sawicka, G. (2011). W poszukiwaniu granic normy językowej i komunikacyjnej. W: A. Piotrowicz, M. Witaszek-Samborska, K. Skibski (red.), *Norma językowa w aspekcie teoretycznym i pragmatycznym* (s. 57–67). Poznań: Wydawnictwo Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk.
- Suska, D. (2013). Językowe właściwości nazw blogów kulinarnych (rekonesans badawczy). *Prace Naukowe Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie*, 9, 73–84.

- Szulc, M. (2019). *Od gatunku do wizerunku. Autokreacje blogerów modowych w mediach społecznościowych*, Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM.
- Walczak, B. (2011). Norma a prognozowanie ewolucji języka. W: A. Piotrowicz, M. Witaszek-Samborska, K. Skibski (red.), *Norma językowa w aspekcie teoretycznym i pragmatycznym* (s. 49–56). Poznań: Wydawnictwo Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk.
- Zdunkiewicz-Jedynak, D. (2010). *Wykłady ze stylistyki*, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Uchwała ortograficzna nr 2 Rady Języka Polskiego, 2009, <https://rjp.pan.pl/?view=article&id=74:pisownia-nazw-witryn-internetowych&catid=43> dostęp: 20.06.2023.
- WSJP – Wielki słownik języka polskiego, <https://wsjp.pl/>, dostęp: 20.06.2023.